

YKSIKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

TOIMINTAKAUSI 2024– 2025 ELÄMYSPÄIVÄKOTI KUUSENKÄRKKÄÄT

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

Kuhamäen päiväkoti on elämyspäiväkoti Kuusenjärkkäät Laukaan kunnassa asuville perheille, jossa lapset saavat elämyksiä jokapäiväisessä toiminnassa. Nämä elämykset syntyvät musiikin, liikunnan, metsätoiminnan, visuaalisuuden ja arkisten askareiden kautta. Toiminnan lähtökohtana on mahdollistaa lapsesta itsestään lähtevä luovuus ja itsensä toteuttaminen. Päiväkodin toimintaa ohjaa lapsilähtöisyys sekä rajojen ja rakkauden tarjoaminen lapselle.

Kuhamäen päiväkoti on avoinna klo 06-18. Aukioloajat määräytyvät lasten etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen pohjalta. Hoitoajat ilmoitetaan maanantai-iltapäivään klo 14 mennessä viikon päästä maanantaina alkavalle viikolle. Muutoksia lasten hoitoaikoihin ja sitä kautta henkilökunnan työvuoroihin tulee harvemmin ja ne koskevat klo 17 jälkeistä hoidon tarvetta.

Päiväkodissa on 4 ryhmää:

- 2-3-vuotiaat Silmut
- 3–5-vuotiaat Versot
- 1-2- vuotiaat Nuput
- 5-6 vuotiaat Taimet ja kukinnot

Toimimme joka päivä pienryhmissä, jotka muodostetaan päivittäin lasten hoitoajat, kaverisuhteet, tuen tarpeet ja mielenkiinnon kohteet huomioiden. Pienryhmien koko vaihtelee hieman, ollen kuitenkin maksimissaan 4 alle 3-vuotiasta tai 7 yli 3-vuotiasta lasta.

Noudatamme Laukaan kunnan varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmia, sekä niihin liittyviä asiakirjoja, kuten lapsen vasuja ja Hyvä alku- käytänteitä. Asiakastyytyväisyyskyselyissä käytämme vuosittain Laukaan kunnan järjestämiä kyselyitä. Lapsien tyytyväisyyttä selvitetään erilaisin keinoin mm. kuvien, lasten kokousten ja peukalo äänestysten keinoin.

2. Rakenteet

Kuhamäessä toimii varhaiskasvatussyksikön esihenkilöinä Jaana Janhonen ja Asta Ahonen. Jaana päiväkodin johtajana ja Asta pedagogisena johtajana. Alueen varhaiskasvatuksen erityisopettaja Hanna Erkkilä antaa konsultointiapua sekä käy tarvittaessa havainnoimassa ryhmissä ja osallistuu vasu- ja esiopetuskeskusteluihin ja palaveriin tarpeen mukaan.

Tiimirakenteet toimintakaudella 2024–2025:

1–3-vuotiaat: Ryhmissä 1 varhaiskasvatuksenopettaja ja 2 lastenhoitajaa

3–5-vuotiaat: 1 varhaiskasvatuksenopettaja 2 lastenhoitajaa,

2-3-vuotiaat 1 varhaiskasvatuksenopettaja ja 2 lastenhoitajaa sekä

5-6-vuotiaat 1 varhaiskasvatuksen opettaja/esiopettaja ja 2lastenhoitajaa

Kaikki lastenhoitajat tekevät äärivuoroja varhaiskasvatuksenopettajat työskentelevät pääsääntöisesti arkisin klo 7-16.45 välillä. Varhaiskasvatuksenopettajat toimivat ryhmiensä tiimivastaavina. Kuhamäessä työskentelee myös ruokahuollosta ja siisteydestä vastaava työntekijä sekä tuntityöntekijöitä tarpeen mukaan. Käytämme vakituisia sijaisia ryhmissä.

Ryhmiä muodostamisessa huomioimme päivittäin lasten kaverisuhteet ja tuen tarpeet, jotta pienryhmä esimerkiksi tukee lapsen keskittymistä ohjattuun toimintaan ja siirtymiin. Käytämme tiloja porrastetusti, eli esim. osa pienryhmistä ulkoilee tai on retkellä, silloin kun toiset työskentelevät sisällä. Näin saamme hyödynnettyä päiväkodin tiloja paremmin. Hyödynnämme tiloja myös yli ryhmärajojen.

Työntekijöiden työvuorot suunnitellaan lasten hoitoaikojen mukaan, näin takaamme sen, että paikalla on riittävästi henkilökuntaa lasten lukumäärää kohden.

Tiimipalaverit on pidetty kerran viikossa lepoetken aikaan. Talon yhteiset palaverit ovat joka toinen viikko.

Pienryhmien muodostamisessa huomioimme päivittäin monia asioita, lasten hoitoajat, mielenkiinnon kohteet ja tuen tarpeet. Pyrimme muodostamaan ryhmät niin, että ne tukevat kaikkien lasten osallistumista ryhmän toimintaan. Mahdollisuuksien mukaan tuen tarpeisen lapsen ryhmä on esimerkiksi kooltaan pienempi. Kiinteiden pienryhmien muodostaminen muissa kuin eskariryhmässä on mahdotonta.

Käytämme selkeästi ilmaistujen ohjeiden lisäksi tarvittaessa kuvia mallintamaan toimintaa. Aikuinen toimii oman pienryhmänsä esimerkkinä ja toiminnan mallintajana. Toimimme sisätiloissa porrastetusti, jolloin pienryhmät eivät häiritse toistensa toimintaa. Kaikki lapset osallistuvat kaikkeen toimintaan omien taitojensa mukaan huolimatta erityisistä tarpeistaan, kuten käytöksen haasteista tai pitkäaikaissairaudesta.

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

- Tavoite 1. Lapsiryhmien rakenne ja koko muodostetaan siten, että lasten etu, hyvinvointi ja oppimisen edistäminen ovat ensisijaisia perusteita.

Rakennetekijät: Lapsiryhmien muodostus onnistuttiin rakentamaan hyvin. Pienryhmissä toimiminen edesauttoi oppimista ja lasten hyvinvointia.

- Tavoite 2. Tilat ovat terveellisiä, turvallisia ja monipuolisia, oppimista edistäviä. Päiväkotimme tilat ovat terveet ja puhtaat. Turvallisuus on huomioitu hyvin, pihan portteihin on merkattu muistutus siitä, että portti tulee aina sulkea perässä kiinni. Pienille on rakennettu oma aitaus, joka lisää pihan turvallisuutta pienten osalta, etteivät he jää isojen jalkoihin leikeissä. Aitoihin on hommattu munalukot, mitä voi lisäksi käyttää, jos lapset yrittävät itse avalla portteja.

Prosessitekijät

- Tavoite 1. Henkilöstön ja lasten välinen vuorovaikutus on myönteistä, välittävää, kannustavaa ja hellää. Vastavuoroinen vuorovaikutus, jossa lapsen kehitys, kiinnostuksen kohteet ja oppimisen valmiudet otetaan huomioon. Henkilöstö toimii sensitiivisesti ja havaitsee lapsen aloitteet ja vastaa niihin. Henkilöstö huomioi ryhmän kaikki lapset ja käyttää mahdollisimman rikasta ja monipuolista kieltä lapsien ikä- ja kehitystaso huomioiden. Myös monikulttuurisuuden näkökulma sekä eri kielet huomioidaan toiminnassa. Kielisuihkutuksen periaatteita hyödynnetään esim. englanti ja ruotsi.
- Tavoite 2. Pedagoginen toiminta lapsiryhmissä. Henkilöstö vastaa opetussuunnitelman mukaisen toiminnan suunnittelusta, dokumentoinnista, arvioinnista ja kehittämistä lapsen oppimista ja kehitystä tukevalla tavalla. Henkilöstö havainnoi ja dokumentoi säännöllisesti lapsen arkea, ymmärtääkseen lapsen kokemusmaailmaa.

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiseksi

Toimintakauden 2024-2025 suunnittelu aloitettiin keväällä suunnittelupäivässä. Runkoa tulevalle kaudelle oli jo hahmoteltu ja työntekijät sijoitettu ryhmiin. Päiväkodissa on noin 10 vapaata paikkaa, joihin on osittain varauduttu tilojen osalta, mutta mitoituksen riittävyys ei ole sillä tasolla ennakkoon, vaan muutoksia tehdään kesken kauden. Uudelleen järjestellään tiloja ja palkataan henkilöstöä sitä mukaa kun taloa täyttyy. Keväällä olemme jo aloittaneet keskustelun näistä ja mietitty yhdessä henkilöstön kanssa, ettei mitkään tilat ole kenenkään omat vaan jaamme tiloja, kuten vessojen, eteisten ja nukkareiden suhteen, jotka ovat monien ryhmien käytössä ja nukkareissa sekä eteisissä on monien ryhmien lapsia. Nämä toimenpiteet vaativat kaikkien työntekijöiden sitoutumista ja yhteen hiileen puhaltamista ja tähän meidän toinen tämän toimintakauden teema yhteistyössä on voimaa! sopii hyvin. Yhteistyö henkilöstön kesken näkyy myös siinä, että yli lapsiryhmärajojen järjestetään yhteistä toimintaa. Kävimme keväällä 2024 tutustumassa Jyväskylän Kortepohjan päiväkotikoulussa, josta poimimme hyväksi havaitun hyrrätoiminnan ja sovimme, että aloitamme sitä tulevana toimintavuotena. Mukanamme hyrrätoimintaan tutustumassa oli yksi talon varhaiskasvatuksen opettaja ja muut perehdytimme talon kokouksissa eli palaverissa ja opepalaverissa. Tällä hetkellä hyrrätoiminta pyörii niin, että talon nuorimmat tekevät yhteistyötä monien toimintojen suhteen, kuten musiikki, retkeily, kädentaidot ja Nallekerho (kielen kehityksen kerho) Kahdessa isommassa ryhmässä on molemmissa viskareita ja he tekevät kerran viikkoon yhdessä asioita, tarkoituksena taata mahdollisimman tasa-arvoiset esikouluvalmiudet seuraavaa vuotta varten.

Meidän tämän vuoden toinen yhteinen teema koko päiväkodissa on luonto, liikkuminen, minä ja me! Eli jatkamme koko Laukaan kunnan viime vuoden liikunnan painottamisesta, missä huolehditaan joka lapsiryhmän sekä tavoitteena myös henkilöstön päivittäisen liikkumisen lisäämisestä. Henkilöstön osalta haluamme lisätä toimintakykyä työssä jaksamiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen pienellä vaivalla esimerkiksi taukoliikkumisen keinoin. Olemme syksyllä pitäneet yhteisesti muutaman kerran kuminauhajumppaa sekä liikkuvuusharjoituksia kahvihuoneessa talon palaverin yhteydessä liikunnanohjaajaopiskelijan toimesta. Ajatuksena on, että nämä käytänteet voisivat jäädä jokapäiväisiksi harjoitteiksi, mitä saisi aina päivän mittaan tehdä ja pitää mikrotaukoja. Myös jokaisen ikäluokan lapsiryhmälle on liikunnanohjaajaopiskelijan toimesta pidetty esimerkki-liikuntatuokioita, joista henkilöstö saa lapsiryhmään liittyvää ikätasoisia tietotaitoa ja sen vahvistamista. Luontokasvatukseen olemme hankkineet päiväkodille lisää luontomateriaaleja ja -välineitä, kuten monelle ryhmälle riippumatot nukkarihetken siirtämistä luontoon, uusia retkeilyastioita ulkona syömisen tueksi, trangian ja lisää istuinlustoja, jotta toiminnan siirtäminen ulos on helpompaa kuten aamupiiriä ja metsälaulu tuokioita varten.

Arvokeskustelua on käyty paljon ja pedagogisten käytänteiden ja arjen sujumisen käytänteitä päivitellään tarpeen mukaan aina muutosten tullessa. Näissä ovat vahvasti henkilöstön tukena päiväkodinjohtaja Jaana ja pedagoginen johtaja Asta. Lisäksi tiimit

ovat saaneet mahdollisuuden halutessaan pitää omia tiimi -iltoja viikoittaisten tiimi-aikojen lisäksi.

Arviointia toteutamme jatkuvasti tiimipalavereissa keskustellen ja kirjaamalla kuukausittain arviointia toimintasuunnitelmaan. Ulkopuolista arviointia saamme Laukaan kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen palvelunohjaajalta, joka käy kerran vuodessa valvonta- ja ohjauskäynnillä. Päiväkodin nimetty veo Hanna Erkkilä osallistuu myös arviointiprosessiin ja kokoonnumme hänen kanssaan muutaman kerran toimintakaudella arvioimaan koko talon pedagogisen toiminnan sujuvuutta. Lisäksi teemme arviointia saamamme asiakaspalautteen avulla.

Laukaan kunta kouluttaa henkilökuntaa säännöllisesti, johon myös yksityisen varhaiskasvatuksen työntekijät ovat olleet tervetulleita. Myös Kuhamäen päiväkodissa järjestetään koulutuksia. Työntekijöillä on myös itsellään mahdollista ehdottaa erilaisiin koulutuksiin osallistumista. Kun koulutukseen on osallistunut vain osa henkilökunnasta, osallistuja kertoo koulutuksen jälkeen koulutukseen viikkopalaverissa lyhyesti koulutuksen annin ja materiaali jää myös päiväkodin käyttöön. Tasapuolisuus ja aiheen kiinnostavuus otetaan huomioon koulutuksiin ilmoittautuessa.

Arjessa keskustelemme pedagogisista käytännöistä ja arjen sujumisesta työyhteisössä.

Lasten asioihin liittyvää konsultointiapua saamme alueemme varhaiskasvatuksen erityisopettajalta.

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

Pienryhmien muodostamisessa huomioimme päivittäin monia asioita mm. lasten kaverisuhteet, lasten hoitoajat, mielenkiinnon kohteet ja tuen tarpeet. Pyrimme muodostamaan ryhmät niin, että ne tukevat kaikkien lasten osallistumista ryhmän toimintaan. Mahdollisuuksien mukaan tuen tarpeisen lapsen ryhmä on esimerkiksi kooltaan pienempi. pienryhmien muodostaminen toteutetaan useimmiten niin että lapsiryhmä pysyy samana ja aikuinen vaihtuu.

Käytämme selkeästi ilmaistujen ohjeiden lisäksi kuvia mallintamaan toimintaa. Aikuinen toimii oman pienryhmänsä esimerkkinä ja toiminnan mallintajana. Toimimme sisätiloissa porrastetusti, jolloin pienryhmät eivät häiritse toistensa toimintaa. Etenkin eteistilojen osalta porrastaminen on tärkeää, että siirtyminen sujuu jouhevasti. Kaikki lapset osallistuvat kaikkeen toimintaan omien taitojensa mukaan huolimatta erityisistä tarpeistaan, kuten käytöksen haasteista tai pitkäaikaissairaudesta.

Kasvattajien osaamisen lisääminen: Henkilökunnan osaamista kehitetään jatkuvasti keskustellen tiimeissä kerran viikossa ja talon palavereissa joka toinen viikko sekä tarpeen

tullen varhaiserityisopettajan kanssa. Koulutuksiin osallistujat jakavat tiedon muulle työyhteisölle.

Nupuilla eli 1–3-vuotiaiden ryhmässä yleisen tuen tarpeet ovat ikätason mukaisesti omatoimisuuden, kielellisten taitojen, sosiaalisten ja tunnetaitojen sekä leikkitaitojen tukeminen.

Silmuilla eli 2–4-vuotiaiden ryhmässä yleisen tuen tarpeet kohdistuvat erityisesti oman toiminnan ohjaamiseen arjessa, tunnetaitoihin sekä itsesäätelyn vahvistamiseen. Lasten kielellistä kehitystä tuetaan monipuolisesti. Silmujen lasten arkea sujuvoittaa pienryhmätoiminta.

Versoilla 3-5- vuotiaiden lasten ryhmässä yleinen tuki on vahvasti arjessa läsnä. Omatoimisuutta harjoitellaan ja vahvistetaan, tunne- ja kaveritaitoja harjoitellaan päivittäin.

Taimilla 5-6 vuotiaiden ryhmässä yleisen tuen tarpeet kohdistuvat erityisesti oman toiminnan ohjaamiseen arjessa, tunnetaitoihin sekä itsesäätelyn vahvistamiseen. Lasten kielellistä kehitystä tuetaan monipuolisesti.

Esikouluryhmässä lasten tuen tarpeet liittyvät tunnetaitoihin ja itsesäätelyyn, kouluvalmiustaitojen vahvistamiseen, oman toiminnan ohjaamiseen sekä ryhmätyöskentelytaitojen vahvistamiseen. Taimilla ja esikouluryhmässä otamme päivittäin kielikylvyn ranskaksi ja englanniksi sekä vahvistamme näin kielitietoisuutta. Tässä ryhmässä meillä on aloittanut elokuussa 2024 alunperin Ranskasta kotoisin oleva esikoulunopettaja, joten hyödynnämme näin ollen henkilöstön vahvuuksia toiminnassa. Kaikki talon ryhmät saavat osallistua kielikylpyihin yhteisillä lauluhetkillä, missä usein opetellaan monikielisiä lauluja.

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

- Koko henkilökunta vastaa päivittäisestä yhteistyöstä ja kuulumisten vaihdosta huoltajien kanssa. Yhteistyö varhaiserityisopettajan ja muiden moniammatillisten tahojen kanssa on ensisijaisesti varhaiskasvatuksen opettajan ja esihenkilöiden vastuulla.
- Vasukeskustelut pidetään kaikkien perheiden kanssa kaksi kertaa toimintakauden aikana. Kuhamäen päiväkodissa keskusteluita pitävät pääasiallisesti varhaiskasvatuksenopettajat. Esiopetuskeskusteluista vastaa esiopettaja. Veo osallistuu tarvittaessa vasu- ja esiopetuskeskusteluihin ja vastaa tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmien laatimisesta.

7. Tiedottaminen yksikössä

- Tärkein viestintäkanava on päivittäinen kuulumisten vaihto huoltajien kanssa tuonti- ja hakutilanteissa. Sähköpostin kautta välitetään perjantaisin viikkokirje, jossa kerromme ryhmien kuulumiset menneen viikon ajalta sekä tulevan viikon suunnitelmat, esimerkiksi retket. Lisäksi vanhemmat ovat toivoneet puhelimen viestejä joilla tavoittaa nopeasti.
- Syksyllä toimintakauden käynnistyttyä järjestetään vanhempainilta, jossa käydään läpi yleisiä käytäntöjä, vanhemmilta nousevia toiveita sekä kuluva toimintakautta.

Vanhempainilloissa on mahdollisuuksien mukaan käynyt myös yhteistyötahojen edustajia esittäytymässä ja kertomassa työstään esim. terveydenhoitaja neuvolasta.

- Lisäksi tiedotamme käytännön asioista, asiakastyytyväisyyskyselyistä ym. sähköpostin välityksellä. Tiedotteet ovat nähtävissä myös päiväkodin eteisissä.
- Viikkopalavereissa joka toinen viikko tiedotetaan henkilökuntaa koskevista asioista. Niillä, jotka eivät osallistu palaveriin on velvollisuus lukea palaverikansiosta palaverin muistio. Henkilökunnan kahvitilassa on ilmoitustaulu, johon laitetaan ajankohtaiset ja tärkeät tiedotteet. Työntekijöillä on myös WhatsApp -ryhmä. WhatsAppin käyttöä vältetään iltaisin ja viikonloppuisin.

8. Perehdytys

Laukaan varhaiskasvatuksen perehdytys lomake on mahtava työkalu perehdytyksen toteuttamiseen.

Uudelle työntekijälle/opiskelijalle nimetään perehdyttävä/ohjaaja. Päävastuu on yksikön esihenkilöllä. Lisäksi vastuu aktiivisesta kyselemisestä ja tiedonhankinnasta on myös uudella työntekijällä tai opiskelijalla. Meillä on kansio, josta löytyvät kaikki asiakirjat, kuten palo- ja pelastussuunnitelma ym.

Ryhmässä on esillä myös ryhmien omat tärkeimmät arvot, joita noudattamalla onni asuu arjessa!

Tavoitteenamme on, että uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden on helppo tulla osaksi työyhteisöämme. Olemme saaneet tästä positiivista palautetta niin opiskelijoilta kuin työntekijöiltäkin.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

Olemme suunnitelleet toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista siten, että mietimme kehitettävät teemat yhdessä työntekijöiden kanssa, niille tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet, määritämme myös aikataulun ja vastuuhenkilön lopuksi arvioinnin tulokset, ts. juurtuiko jokin toimenpide osaksi arkea.

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)

Valssin osalta olemme yksityisenä kirjautuneet järjestelmään. Arviointityökalut laadun varmistamiseksi ovat toimivat ja Jkl:n mini valssin malliin on helppoa toteuttaa tätä myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

11. Arviointi (toimintakauden keväällä)

Jokaisen ääni kuuluville! Toimintavuosi on ollut mielenkiintoinen. Talo on saatu vihdoin lähes täyteen lapsien osalta ja henkilöstö on toiminut etenkin kevään ajalla hienosti.

Selkeästi toiminta on hiljalleen vakiintunut ja arjessa löytyy paljon myös iloa!

Laadun varmistamisen osalta valssiin on sukkellettu ja työkaluna se on hyvä myös dokumentoinnin kannalta.